

De toestand van Amsterdam als financieel centrum is alarmerend, betoogt Enrico Perotti.

Dat is het gevolg van een nivellerende strategie en gebrek aan investeringen.

Er woedt plotseling een furius debat over de gevolgen van de waarschuwingen over de naam van ABN Amro. Eisen aan de regering om ieder bod te blokkeren, kunnen gemakkelijk als populistische worden afgewezen, en zijn op grond van het Europees recht illegaal. Het zou ook contra-productief zijn: Nederland is een economie die enorm profiteert van buitenlandse investeringen en openheid.

Maar ook al mag er niet worden getornd aan het principe van de vrije entree, er bestaan zeer legitime zorgen over de economische gevolgen voor de toekomst van de Nederlandse kapitaalmarkten en financiële intermediairs. Het verdwijnen of aan belang inboeten van hoofdkantoren, met het daarmee gepaard gaande verlies van

topfuncties, is een harde klap voor de geavanceerde dienstensector, en heeft in het algemeen grote invloed op het vermogen van Amsterdam om niet alleen als financieel centrum te overleven, maar ook als wereldstad. Wereldsteden kunnen in het tijdperk van de globalisering tot grote bloei komen dankzij hun vermogen om een kritische massa van goed opgeleide mensen aan te trekken, te trainen en vast te houden. Geavanceerde dienstverlenende bedrijven zijn afhankelijk van de lokale vraag van hoofdkantoren van multinationale ondernemingen en financiële intermediairs. Zij hebben behoefte aan een lokaal aanbod van werknemers met specifieke capaciteiten, die op hun beurt baat hebben bij een sterk lokaal netwerk van professionals met complementaire vaardigheden.

De toestand van Amsterdam is alarmerend te noemen als je kijkt naar het gebrek aan lokale investeringen in een infrastructuur die de vorming, aantrekkingskracht en

diversiteit van een gespecialiseerde dienstensector ondersteunt. Nederland kent goede algemene onderwijsinstellingen, maar geen specifieke opleidingscentra van hoogwaardige kwaliteit op het terrein van de professionele dienstverlening. Ons land kent relatief weinig internationale onderwijsfaciliteiten, en de anti-immigratiewetgeving hindert nog altijd de instroom van goed opgeleide arbeidskrachten, zoals ieder univiersair departement dat top talent wil aantrekken uit kan vertellen.

Toch heeft dit geen prioriteit, voor de publieke noch voor de private sector. Er is er geen gericht financieering voor topinstellingen voor de professionele dienstensector die nodig zijn om voor voldoende gespecialiseerde werknemers te zorgen. Dit is het gevolg van de nivellerende strategie die wordt gehanteerd bij de overheidsfinanciering en de vaststelling van universitaire prioriteiten.

Maar het is ook het gevolg van de onbegrijpelijk geringe belang-

stelling van de Nederlandse financiële sector en multi-internationale ondernemingen om te investeren in onderzoek op het gebied van de professionele dienstverlening. Bedrijven zijn gewend het gemakzuchtige standpunt in te nemen dat ze kunnen negeren wat de universiteiten doen, omdat ze menen afgestudeerden een goede interne opleiding te kunnen geven. Maar als het gaat om geavanceerde financiële vaardigheden, gaat die vlieger niet op.

Nederlandse financiële instellingen klagen al jaren over het ontoereikende aanbod van hoogopgeleide afgestudeerden. Nederlandse multinationals trachten wanhopig top talenten van buitenlandse universiteiten te werven.

Maar wat heeft de privésector gedaan om dit relatieve nadeel in zijn eigen achtertuin te verhelpen? Debet is de culturele afstand tussen het bedrijfsleven en de academische wereld in Nederland, die is bevroren in een verouderde kijk op beide werelden. Met name in de

Angelsaksische wereld investeert de particuliere sector ruimhartig in toponderwijs om daarmee talent aan te trekken.

De onbezonnen Nederlandse kredietgerigheid ondermijnt het lokale vermogen om de arbeidskrachten aan te trekken en te behouden - die van levensbelang zijn voor een mondiaal financieel centrum. Het recente initiatief van de Duitsenberg School voor Financien is tot stand gekomen met goede bedoelingen, maar met ontoereikende financiële middelen.

De financiële sector is een zeer globaliseerde bedrijfstak, maar iedere werknemer moet nog altijd voor een vestigingsplaats kiezen. Hoe is het dan mogelijk dat het Nederlandse bedrijfsleven zijn thuisvoordeel negeert bij het aantrekken of zelfs maar simpelweg vasthouden van talentrijke mensen? Uiteindelijk zal het relatieve lokale voordeel een bijdrage leveren aan het antwoord op de vraag of Barclays of Royal Bank of Scotland de controle over ABN Amro

ABN Amro weg is harde klap

zal krijgen, en niet omgekeerd. Wat zal er met goed opgeleide arbeidskrachten gebeuren zo het hoofdkantoor naar het buitenland is verhuisd? Hoe zal gereed personeel voortaan worden getraind? Ik denk dat mijn benaamde studenten dit jaar z nog meer dan anders op zoek zullen gaan naar buitenlandse onderwijsprogramma's, en zich uiteindelijk in andere steden dan Amsterdam zullen vestigen.

Amsterdam, en Nederland het algemeen, loopt het risico van historische vermogen te verliezen, op te leiden en te behouden, en geen enkele buitenlander daarvoor ook maar enige blaam

Succesvolle steden zijn productieve voor de toonaangevende informatie- en technologie-tensieve bedrijfstakken, en ze kunnen met andere steden om de juiste beroepskrachten aan te trekken. Hun menselijke infrastructuur is uiteindelijk bepalend voor de vraag welke activiteiten, firmen en beroepen er zullen opduiken

Enrico Perotti is hoogleraar Internationaal Finance aan de Universiteit van Amsterdam.